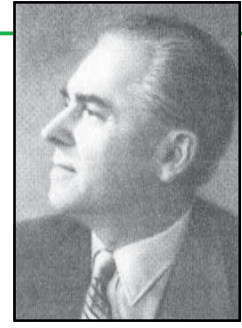

Вітаємо з Днем працівника освіти!

Газета Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

П

едагогічні ВІСТІ

Жовтень, 2019 року

ШАНОВНІ КОЛЕГИ, СТУДЕНТИ! ЩИРО ВІТАЮ ВАС ІЗ ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ – ДНЕМ ПРАЦІВНИКА ОСВІТИ!

Бажаю, щоб натхненна праця, невтомний творчий пошук, самовідданість, високий професіоналізм, життєва мудрість, доброта, чуйність і сердечне тепло, які Ви щедро віддаєте учням, студентам, слугували благородній справі становлення молоді освітянської генерації України.

Нехай Вам завжди усміхається доля, даруючи міцне здоров'я та довголіття, здійснюються всі ваші професійні задуми та найзаповітніші мрії, а у Ваших родинях завжди панують тепло, злагода та добробут!

З повагою, ректор УДПУ імені Павла Тичини,
професор Олександр Безлюдний

ВЕЛИКЕ ЩАСТЯ МАТИ МУДРОГО, ТАЛАНОВИТОГО ВЧИТЕЛЯ

Наталія РЕВНЮК
канд. пед. наук, доцент,
проректор з гуманітарних питань

Щоосені, в першу неділю жовтня, всі заклади освіти нашої країни відзначають свято – День працівника освіти.

Бути вчителем, вихователем, наставником – це справжнє мистецтво, обране за покликом серця, наполеглива, чесна, натхненна праця, що збагачує світ мудрістю, знаннями, милосердям, людяністю.

У цей день з особливим теплом кожен із нас мимоволі згадає свого Вчителя. Людину, котра долучила нас до книги, запалила іскорку знань, стала для нас старшим другом і тактовним наставником, кому ми зобов'язані своїми життєвими і професійними перемогами.

Хочу від усього серця привітати всіх науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Це педагоги, які пройшли велику життєву та професійну школу, накопичили неабиякий досвід на освітянській ниві, присвятили своє життя складній, подвижницькій, соціально значущій і по-справжньому шляхетній професії.

За свою історію університет став одним із провідних закладів вищої педагогічної освіти, який забезпечує освітню галузь висококваліфікованими та конкурентоздатними фахівцями. Майже 90 років тому вперше в інституті розпочали навчання 120 осіб, а сьогодні в університеті навчається близько 11 тисяч студентів! Освітній процес забезпечують 568 науково-педагогічних працівників, з них: 65 докторів наук, професорів, серед яких дійсний член (академік) НАН України, академік Академії будівництва та архітектури; 321 кандидат наук, доцент. Ми з упевненістю можемо говорити про те, що наш університет – центр освіти, науки і культури в регіоні і за його межами.

Дякую долі, що 25 років тому я стала членом міцної університетської родини, коли обрала для продовження освіти один із найкращих педагогічних закладів України. З особливою вдячністю згадую всіх своїх наставників, які передали мені дорожочинні скарби своїх знань і життєвої мудрості. Мені пощастило на гарних людей. Саме в університеті я зустріла

тих, хто надихав, спонукав. Ректором тоді ще інституту був Володимир Григорович Кузь, пізніше саме він дав поштовок моїй професійній кар'єрі коротким словом «Працюйте». Саме в університеті я відбулася як фахівець, він став моєю другою родиною, підтримував у миті звершень і розчарувань. Тут здобувають освіту мої діти, і з ним я пов'язую своє майбутнє.

День працівника освіти – свято не одного покоління, а всієї епохи поколінь, які роками залишають пам'ятний слід в освіті. Професія педагога дуже суперечлива: ціка-

ва і складна, вдячна і нервова, весела і сумна, кропітка і хвилююча. Кажуть, що їм завжди бракує часу на власних дітей. Є доля істини в цьому, але ж є і особистий приклад, є сила переконання, є бажання продовжити себе у своїх дітях, онуках. Так народжуються династії педагогів. У переддень нашого професійного свята хочу згадати

педагогічні династії нашої Alma mater, які своєю службою вчительській професії зробили величезний внесок у її популяризацію, престижність у суспільстві: родини Безлюдних, Коберників, Гончаренків, Балдинюків, Шулдиків та ін.

Я вдячна всім своїм колегам, які були мені порадиниками, наставниками, тому вже сьогодні я сама навчаю та виховую молоде покоління, передаю свій професійний досвід, набуті знання, вміння, навички.

Шановна Університетська Родино, колеги-освітяни, висловлюю Вам сердечну вдячність за Вашу працю, невтомний творчий пошук, самовідданість, високий професіоналізм, життєву мудрість, добро, чуйність і сердечне тепло, які Ви щедро віддаєте молоді.

Бажаю міцного здоров'я, невичерпної енергії й оптимізму, натхнення та здійснення всіх мрій і задумів, родинного затишку та миру.

УМАНСЬКИЙ ПЕДУНІВЕРСИТЕТ У МОЄМУ ЖИТТІ

Марина ПАВЛЕНКО,
канд. пед. наук, доцент
кафедри української
літератури, українознавства
та методики їх
викладання,
член Національної спілки
письменників України

Мушу визнати: я не була оригінальною і після школи спершу намагалася вступити до столиці. Спроба була невдалою, і я тяжко переживала провал.

Але, як не дивно, та поразка врешті-решт вийшла на добре: бо саме рік мого «сидіння» вдома (плюс праця в сільському музейчику і гурток малювання, який вела у школі) став переломним етапом у моїй творчості, періодом переосмислення і натхнення, роком перших публікацій тощо. Тому – дякую, що відфутболів мене, о Київській університеті!

Наступного року я благополучно й легко вступила до Уманського педінституту імені Павла Тичини: здавалося, і викладачі, й самі стіни прихильно всміхалися до мене, пробаючи якісь свої орієнтири і допомагаючи стати «своєю». Тоді це був педагогічний факультет, декан – Іван Якович Лисий. Викладач філософії і, безперечно, глибокий філософ за натурою, він мав звичку говорити метафорами або афористичними сентенціями, і це впливало більше, ніж будь-які повчання чи докори.

Одного разу довелося познайомитися з ним ближче й мені.

– Павленко? Вас викликає декан!

О, Боже! Наче ж нічого не пропускала сьогодні?..

– Ваше? – Іван Якович показує свіжий журнал «Української мови та літератури», де на

кількох сторінках опублікована добірка моїх поезій і малюнків.

– Мос... – палаю від сорому, хвилювання й несподіванки.

– Дуже гарна публікація! Невже це сниться? Сам декан – навіть не філолог! – знайшов час, прочитав і похвалив мої скромні творіння?..

Так само викликав мене потім, аби дати почитати свіжі, рідкісні тоді, збірки сучасних поетів чи журнальні статті. Пригадую, у схожій манері мене було послано й на якусь серйозну конференцію. У саму Києво-Могилянську Академію? Чи ж Ви знущастесь, Іване Яковичу? Та який же з мене науковець? Ні, я нікуди не поїду! Але аргументів моїх ніхто не слухав.

Лише тепер розумію, що то було початком наукової стежини, яка виявилася такою цікавою і захопливою і яка пізніше – через написання дисертації у, спасибі йому, тодішнього ректора Володимира Григоровича Кузя – привела мене до нинішніх наукових здобутків та звань.

А одного разу Іван Якович так само безпелаяційно сказав: – Готуйте свій літературний вечір!

Моїх відмовок декан, звичайно, не слухав:

– Знайте: студентка музичного відділу Ірена Діц. Вона грає на скрипці й допоможе з музичним оформленням.

І ось 31 березня 1993 року... Ми зробили це!!!

Уперше тоді я зрозуміла, що можу промовляти на публіку, вперше – під неймовірний супровід Ірениної скрипки й на тлі розвішаних у залі моїх малюнків – зазвучали мої поезії. І люди слухали їх! І приймали!.. І прийнялись!..

І було в мене відтоді десятки й сотні літературних вечорів. Але чи були б вони, якби не той

– найперший?..

Не пригадую, чи подякувала тоді йому (хто там нас, зелених, учив тоді дякувати?). Але вдячність у глибині своєї душі пронесла кризь усі наступні роки й до сьогодні.

Як і вдячність до більшості своїх викладачів. Зокрема, викладачів відділу образотворчого мистецтва (то вже друга моя освіта в УДПУ була філологічна, а перша – «педфак з малюванням»).

А Сіукасвій Олені Василівні я вдячна ще й за надзвичайну професійність і суворість у навчанні української мови. «Як? Невже вам не цікаві закінчення другої дієвідміни?!» – вибухла праведним гнівом на адресу якогось неухважного студента. Причому, вміла сказати так, що винуватцеві ставало дійсно соромно: справді-бо, як смів не зацікавитись?! У неї на парах були завжди поруч дисципліна і гумор, вимогливість і любов. Бо ми, попри те, що здавалося, немає предмета, «страшнішого» за українську мову, дуже любили свою викладачку. Любили і – зубрили правила. Зубрили правила і – любили...

Після успішного завершення навчання в кількох роках учителювання в Уманській міській гімназії я, завдяки клопотанню професорки і тепер – моєї завакафедрою Наталі Петрівни Сивачук, уже багато років працюю в Уманському державному педагогічному університеті.

Саме Уманський педінститут (тепер – університет) по-справжньому відкрив для мене й Тичину: академік Володимир Кузь, спасибі йому, запропонував писати дисертацію саме за Тичининою творчістю. Не впевнена, що в дисертації (яку під керівництвом В.Г.Кузя давно й успішно захистила), і навіть у своїй монографії «Тичининська формула українського патріотизму», навіть у впорядкованій мною книжці нових, не заідеологізованих спогадів про Поета «З любов'ю і болем» чи в повісті про Павлове дитинство «Хлопчик-камертон» я змогла сповна розкрити своє бачення цієї надзвичайної постаті, але точно – пройнялася і полюбила!..

Як полюбила й Уманський педуніверситет. Він став для мене рідним, і я уклібно вдячна всім своїм викладачам та колегам. Не впевнена, що була хорошою студенткою і тепер є ідеальною викладачкою. Але чітко знаю, що багато добрих подій і кроків у моєму житті відбулися саме завдяки УДПУ.

будучи студенткою, Олена була не лише однією з найкращих у навчанні, а й брала участь в університетських та всеукраїнських олімпіадах (де неодноразово перемагала), була студентським лідером на факультеті, а також активною учасницею міжнародних програм студентського обміну. Серед таких програм можна виділити навчання у США, стажування при канадському парламенті, робота над соціальним проектом у Швеції. По завершенню навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини Олена отримала магістерський ступінь в Оксфорді (Велика Британія), а згодом отримала можливість працювати в ООН, спочатку в представництві України, згодом у США (м. Нью-Йорк), та Німеччині (м. Бонн). Робота надзвичайно цікава, але дуже відповідальна, передбачає багато знайомств, подорожей і спілкування. Як стверджує Олена, саме рідний факультет дав їй поштовх у житті, щоб стати тим, ким вона

зараз є. Олена безмежно вдячна викладачам іноземних мов, адміністрації факультету та університету за надані їй можливості.

Факультет іноземних мов надає нашим студентам не лише ґрунтовні знання. Студенти опановують необхідні сучасні компетентності, мають можливості для навчання і стажування у провідних навчальних закладах світу, що сприяє їх подальшому працевлаштуванню не лише у навчальних закладах, а й у найкращих компаніях, організаціях та фірмах як в Україні, так і за кордоном

СОЛДАТИ СВОБОДИ

Анатолій КАРАСЕВИЧ,
канд. філос. наук,
професор, декан історичного факультету,
Заслужений працівник освіти України

Вони не люблять говорити про війну, яка влізла в їхні душі, перекроїла на свій манер їхнє життя, загострила бачення тих життєвих проблем, які ще недавно не кровили, бо не торкалися сокровенного і родинного. Але непрошені варвари пройшли танками і аляями «Градів» витоками наших родів. Вони зрозуміли, ще на Майдані переконалися у перманентності всіх життєвих питань України як своїх власних. Бо всі вони жили проблемами своєї держави, де відійшла у вічність на Майдані їх перша Небесна сотня, де їх убивали вишколені і треновані виродки за кошти свого народу. Стріляли у спину беззбройних по-зрадницькому, за злочинним наказом.

І вони пішли на війну, бо не хотіли, щоб знову повернулось беззаконня і була встановлена влада Кремля. Пішли прямо з Майдану і студентських аудиторій, бо потрібно було латати святую паперть українських кордонів, коли майбутня українська армія тільки починала зароджуватися.

Серед тих перших захисників України були студенти історичного факультету нашого університету і його випускники – Сергій Бузиновський, Микола Спіней, Олександр Вітюк, Владислав Письменний, Микола Мороз, Костянтин Бузило, Юрій Григор'єв, Максим Максимов, Олексій Грабовенко. Вже в перший рік війни біда прийшла до нашої Alma mater. Олександр Яремчук, випускник історичного факультету, військовослужбовець 1-ї роти 1-го батальйону 3-го окремого полку спеціального призначення, пропав безвісти 24 серпня 2014 р. під час жорстоких боїв у районі кургану Савур-могила.

Вони з гідністю стояли на кордонах совісті. У них опісля буде низка проблем і виникнуть запитання у нового військового керівництва України. Але у лютому-березні 2014 р. вони про те не думали. ВОНИ просто хотіли виконати святий громадянський обов'язок – якщо ти любиш свій край і свою Україну, ти повинен її захищати. «Бо тільки так і народжується саме поняття людськості і формується душа захисників нездоланного», – скаже потім студент-історик, нині уже третього курсу, старший навідник 120 мм міномета, 24 механізованої бригади Андрій Головань. Один із засновників музею Солдатської слави у м.Гайсин і перший його директор. А його побратим і однокурсник, командир групи розвідки взводу Володимир Кривіцький (позивний «Рекс»), пройшов упродовж трьох років сотні кілометрів ворожими тилами, добуваючи цінну інформацію, яка врятувала життя сотням і повернула їх до батьківської хати. Передаючи свій досвід війни молодому студентському поколінню факультету, «Рекс» сказав: «Вони влізли, як злодії і варвари, у наш дім і захотіли поставити на коліна мій народ, який усвідомив і відчув смак Свободи. Неуки! Ніколи такого не буде! Бо хто це усвідомив, той непереможний». Досить мудрі слова мовив Голова спілки учасників російсько-української війни Ямпільського району, боєць національної гвардії ЗСУ Максим Кудря на одному із семінарських занять з історії України: «Вони покалічили і знищили тисячі людей фізично, але не змогли перемогти наш народ духовно. Саме в цьому є сила і зв'язка, непереможність родів наших, які піднялися на смертельну свару з ворогом, щоб у майбутньому діти й онуки пішли шляхами нашої нездоланності. Так, як це здійснили, не задумуючись, їхні батьки і діди».

Саме такі люди навчаються на історичному та інших факультетах нашого університету. Їх не потрібно агітувати за Україну. На історичний факультет вони прийшли, щоб вивчити історію держави, яку у смертельному двобої захищали, хоронили у святую українську землю своїх побратимів і не стали на коліна перед окупантами за нашу Незалежність. Честь їм і слава! Вони боляче реагують на повсякденні фронтові негаразди і, як усі українці, чекають миру. «Людство все-таки отямиться, і настане ера мудрості і справедливості, – мовив артилерист Олександр Большаков (позивний «Большой»), – дуже важливо, щоб ці високогуманні категорії стали надбанням в Україні».

У руслі сказаного ось уже чотири роки в УДПУ імені Павла Тичини успішно впроваджується в життя з ініціативи ректора Олександра Івановича Безлюдного Програма з проблем реабілітації та повернення до активного суспільного життя воїнів російсько-української війни 2014-2019 рр. Усі ветерани названої війни за наявності посвідчення «Учасник бойових дій» складають вступні випробування у нашому вузі і набувають бажаної кваліфікації на державній формі навчання. «Наше першочергове завдання, – сказав Олександр Іванович на зустрічі з абітурієнтами-фронтовиками, – допомогти учасникам бойових дій повернутися з війни, стати висококваліфікованими спеціалістами і зайняти гідне місце у розбудові держави».

На історичному факультеті здобувають освіту бакалавра і магістра на заочній формі навчання 149 ветеранів російсько-української війни. Ведеться активна робота більше, ніж із 40 військоматами та Спілками учасників російсько-української війни від Житомира до Ямпіль. Серед них – учасники битв під Іловайськом, Сапун-горою, Дебальцево, Авдіївкою, Широкино, в донецькому Аеропорту та низці інших бойових конфліктах цієї війни. Це – Максим Вовк, Євгеній Тищенко, Владислав Карман, Віталій Завид, Олександр Філатов, Дмитро Кізюн, Роман Ордатій, Сергій Цимбал, Андрій Баштан, Олександр Петровський, Євгеній Крамаренко, Костянтин Баранік, Іван Мороз, Олександр Гончарук, Юрій Нижник та інші.

Університет та історичний факультет підтримують тісні зв'язки зі спілками ветеранів російсько-української війни. Вкотре ми приїхали у місто Гайсин на відкриття Алеї Слави. Там на граніті вибиті імена 18 воїнів з Гайсини і району, які загинули за нашу Україну. А потім була концертна програма. Людмила Гекалюк прочитала вірша «Герої не вмирають», а гурт «Гонта» (Василь Семенчук, Петро Волошин і Валентин Купчик) виконали пісню «Повертайтеся, хлопчики». Більше 500 завчасно посивілих Солдатів Свободи піднялися на знак поваги у залі. Я дивився в очі цим дивовижним хлопчикам... На очах були сльози... Захотілося всіх їх обняти і подякувати за мужність у пам'ять про тих, хто впав у кривавий ковил на українському Сході за нашу єдину Україну.

ІСТОРІЯ УСПІХУ

Ірина ПОСТОЛЕНКО,
канд. пед. наук,
доцент, декан факультету
іноземних мов

Успіх у житті приходить там, де багато працюєш, де самовіддано віддаєш своїй справі, де віриш у свої сили і в те, що все вийде. Успіх там, де попри всі невдачі і випробування ти не здаєшся, а йдеш далі і не зупиняєшся, продовжуєш свій шлях до омріяної мети.

Сьогодні хотілося б розповісти історію успішної людини, яка завдяки своїм знанням, досвіду і володінню іноземними мовами змогла побудувати хорошу кар'єру. Олена Овчиннікова – випускниця факультету іноземних мов, яка нині працює в Організації Об'єднаних Націй. Ще

Навіки вдячний

Анатолій ЧАБАН

доктор історичних наук, професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, дійсний член Української академії історичних наук

1964 – 1970 роки пов'язують мене з Уманським державним педагогічним інститутом імені Павла Тичини. Для мене це був період зростання і мужніння, роки набуття фаху педагога, формування світоглядної позиції.

Вступив я на стаціонар фізико-математичного факультету у 1964 році після закінчення Великотроїнівської середньої школи Ульянівського району, що на Кіровоградщині. Стати вчителем було мрією ще з раннього дитинства. Вирішальними були авторитет і глибокі знання моїх перших учителів: молодшої школи – Зінаїди Мілентівни Залізняка, української мови та літератури – Марії Йосипівни Шатківської, учителя історії – Миколи Казимировича Частковського. Саме вони прищепили глибокі знання і сформували гуманітарний склад мислення.

Але з появою у школі вчителя фізики та математики Григорія Парамоновича Бондаренка всі мої уподобання були прикуті до точних дисциплін – математики та фізики. Ще й тому, що Григорій Парамонович був учителем універсальним: крім глибоких знань зі своїх предметів, він володів багатьма талантами: грою на струнних музичних інструментах, міг налагодити радіоприймач чи мотоцикл, пошити одяг своїм донечкам. Саме під його впливом я й обрав фізико-математичний факультет Уманського педагогічного.

Глибоко запали у спомини перші лекції з нарисної геометрії Григорія Йосиповича Імаса, математичного аналізу – Василя Пантелеймовича Бабія, політичної економії Бориса Наумовича Товбіса, філософії – Михайла Івановича Брикуна, педагогіки – Василя Андрійовича Ставицького. Однак моє навчання на стаціонарі тривало недовго.

Готуючись до поїздки на сільгоспроботи (була тоді така практика – мобілізація студентів на збирання кукурудзи), поїхав до батьківської домівки підготуватися до роботи на селі. Тут мене зустріла несподівана пропозиція: запрошення йти працювати вчителем рідної школи, а саме учителем історії, музики та співів. Це аж ніяк не відповідало обраному фаху навчання, бракувало досвіду роботи у школі. Та все ж ешелована агітація з боку директора школи Григорія Івановича Оджубейського, того ж Григорія Парамоновича Бондаренка, батьків, обіцяні «золоті гори» у заробітній платні, сприяння у заочному навчанні зробили свою справу.

Того самого 1964 року розпочав учителювати у рідній Великотроїнівській середній школі – учителем історії у 6-7 класах та вчителем музики і співів. Саме викладання останнього предмета стало основним. Тут допомогли певні музичні здібності: володіння струнними, духовими інструментами, гра на баяні. Цій справі віддався із головою. У школі було створено два хорівих колективи, духовий оркестр, оркестр баяністів та акордеоністів, струнний та вокальні колективи. До речі, саме ці колективи стали базовими для директора сільського будинку культури, яким став дещо пізніше нині відомий «співачий ректор» Михайло Михайлович Поплавський.

А потім закурила громадська робота. Секретар шкільної комсомольської організації учителів, заступник секретаря колгоспної комсомольської організації. Згодом – призначення директором Ульянівського районного будинку піонерів та школярів, обрання другим секретарем районного комітету комсомолу. Робота з молоддю повністю заповнила мене. Працювалося із захопленням.

А як же з навчанням? Тут виникли досить значні проблеми. Давалося взнаки те, що не був присутнім на настановчій сесії. До того ж занятість на роботі скорочували термін перебування на екзаменаційних сесіях. І як результат з'явилися перші «хвостки», як із заліків, так із екзаменів. Наростало невдоволення як з мого боку, так і з боку викладачів. Зрозумів, що так не могло більше тривати.

Саме це змусило восени 1967 року залишити престижну на той час роботу і повернутися на стаціонар до Уманського державного педагогічного інституту. Прийшов на другий курс, хоча міг би на третій. Але загубивши рік, виграв можливість доскладати заборгованості і влитися у ритм навчання однокурсників.

Про них хочу сказати особливо. Саме завдяки одногрупникам удалося адаптуватися до напруженого ритму навчального процесу. Це був особливий курс. У моїй групі всі студенти – це медалісти-випускники 1968 року. Тоді, завдячуючи одночасному випуску 10 та 11 класів, конкурс до вузу був надзвичайно високим. Відзначалися мої одногрупники свідомим прагненням до оволодіння знаннями, організованістю і дисциплінованістю.

Серед них виділялися: Галина Козлюк, яка стала заслуженою вчителькою України, Олександр Хвиль – директор однієї зі шкіл Уманського району, Анатолій Ковальов – відомий нині на всю Україну фермер, Лідія Осика – до недавнього часу секретар Герезенівської сільської ради, Єва Діденко, Людмила Грицак, Людмила Довгань – учительні-методисти. Конкурувати з їхніми знаннями, виробленою системою набуття знань було досить складно. Водночас це змушувало тягнутися за ними, не пасти задніх. Уже через семестр в основному вдалося погасити академічну заборгованість, працювати в одному ритмі з групою.

Як не прикро, але найскладнішими предметами виявилися теоретичний курс арифметики, який викладав доктор фізико-математичних наук Олександр Васильович Кужіль, та елементарної математики – викладач Марія Олександрівна Го-

На світлинці – випускники Уманського державного педагогічного інституту Людмила Чабан (Благова) та Анатолій Чабан. У візочку – Наталія – нині доктор наук, професор Кентерберійського університету (Нова Зеландія).

нчаренко. Запам'яталися також заняття, які проводили Микола Володимирович Вельмін, Анатолій Петрович Сім'ячко, Ізраїль Йосипович Хазін, Григорій Григорович Борисенко, Іван Володимирович Підпригорщук.

Важливим складником навчання в інституті стала участь у громадській роботі. Восени 1967 року мене обрали заступником, а через рік – секретарем комітету комсомолу інституту. Згадую цей період свого життя, як знаковий. Адже це був час, коли органом студентського самоврядування (а це комітет комсомолу і студентський профспілковий комітет) доручали практично весь спектр життя студентів – від розподілу місць у гуртожитку, стипендій до організації дозвілля, культурно-масової та фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Активними учасниками громадського життя інституту були члени комітету: Михайло Мартинюк – згодом доктор педагогічних наук, професор, академік, ректор УДПУ імені Павла Тичини, Олексій Решетник, який пізніше став міським головою Тетієва, що на Київщині, Андрій Кучай, Ольга Ткач (Байда), Катерина Шовківська (Мельник), Михайло Кисіль, які працювали у складі керівництва Христинівського, Дробицького, Монастирищенського районів Черкаської області, Бершадського району Вінниччини, Юрій Грушецький – селищний голова Цибулева Монастирищенського району, Олена Ряба, Людмила Благова (Чабан), Тамара Бондаренко, Клавдія Роєнко, які стали знайомими педагогами, Тетяна Черномаз – відомий громадський та політичний діяч Черкащини та інші.

Варто зазначити, що працювали громадські студентські організації в тісному контакті з ректоратом інституту, який очолювали в той час доктор історичних наук Микола Данилович Березовчук, кандидат біологічних наук Таїса Степанівна Клюбінна, кандидат фізико-математичних наук Микола Гервасійович Кайдаш. Саме вони доручали студентському самоврядуванню найголовніші питання життя молоді у вищому навчальному закладі. Цікавим, як на мене, був експеримент із колективного відзначенням у навчальних аудиторіях інституту Нового року з проведенням бал-маскараду, святкового концерту.

До речі, саме Микола Данилович Березовчук був біля витоків кардинальної зміни і мого особистого життя – вибору другого освітнього фаху – історика, навчання у ВНЗ, який визначив подальшу долю, здобуття професії викладача суспільних дисциплін та історії, а також визначення тем дисертаційних досліджень кандидатської та докторської дисертацій.

Знаковими для мене стали важливі події студентського життя, зокрема участь у Першому Всеукраїнському зльоті студентів-активістів у Києві навесні 1969 року, створення й участь у керівництві першим інститутським студентським будівельним загonom. Це було справжнє випробування на фізичну витривалість, організованість, уміння жити і працювати в екстремальних умовах. Працювали ми на будівництві дитячого садка, будинку тваринника та інших об'єктів у віддаленому селі Юшківка Іллінецького району на Вінниччині. Керівництво загону і рядові бійці були рівними у всьому – виконанні робіт, оплаті праці. З приємністю згадую активних членів нашого студентського будівельного загону Вадима Комара, Петра Козиря, Михайла Братка, Віталія Войтка, Володимира Кармазіна, Владислава Збаражчука, Леоніда Вайсбурда та інших.

Ще однією важливою сторінкою життя стала для мене участь у роботі колективів художньої самодіяльності. Знайомі в інституті та на сцені міського будинку культури були чоловічий квартет у складі Василя Ласла, Михайла Кисіля, Анатолія Чабана та Володимира Яремчука, дует Ніни Дубовик та Анатолія Чабана, які виконували відомий дует Одарки й Караса з опери «Запорожець за Дунаєм», участь в інститутському духовому оркестрі. Душею цих колективів був прекрасний музикант Юрій Васильович Щербаков.

Та все ж найзнаковішим проектом організації дозвілля студентів для громадських організацій стало організація та проведення зустрічей у клубі веселих і кмітливих (КВК). Саме у кінці 60-х років КВК заповнив студентські колективи. Не став винятком і наш інститут, який жив цим заходом від суботи до суботи. Азарт змагань охопив не лише студентів фізико-математичного та природничого факультету, а й викладачів. Перипетії конкурсів, оцінки журі тривалий час обговорювалися, критикувалися. Це було особливо відчутно ведучому, роль якого доводилося мені виконувати тривалий час.

Після завершення інституту доля неодноразово приводила до рідних стін. Це були зустрічі випускників, участь у роботі наукових конференцій, посвятах у студентів тощо. Та все ж найголовнішою подією стала ціла епопея зі збереження нашого інституту, коли наприкінці 80-х років минулого століття над ним зависла загроза закриття.

Керівники області, а саме Олександр Антонович Ружицький, Володимир Никифорович Шаповал глибоко перейняли долею ВНЗ. Конкретні справи довелося вирішувати мені як куратору гуманітарної сфери області. Та все ж головну роль у збереженні інституту відіграв його професорсько-викладацький колектив, який зумів згуртуватися під керівництвом нового ректора Володимира Григоровича Кузя.

Це вже далека історія нині званою в Україні Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, який є потужним навчальним закладом. І кожен із нас – його випускників – гордий тим, що подарував свій скромний внесок у його історію.

ОСВІТНІ ТРАДИЦІЇ ФАКУЛЬТЕТУ – ЗАПОРУКА ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ

Станіслав ТКАЧУК,
доктор пед. наук, професор,
декан факультету інженерно-педагогічної освіти

Факультет інженерно-педагогічної освіти УДПУ славиться своїми традиціями навчання та виховання. Широкий спектр спеціальностей та міцний фундамент знань, отриманих за період навчання, дозволяють нашим випускникам успішно реалізуватися в обраній професії.

Наша розповідь про зведеного і шанованого вчителя, керівника та менеджера Петра Янковича Кулика, який закінчив Уманський державний педагогічний інститут імені Павла Тичини у 1996р. за спеціальністю «вчитель трудового навчання і фізики».

З перших днів роботи Петро Янкович – директор станції юних техніків (1990 – 1996) – позашкільної установи, де мала змогу реалізувати свої здібності технічно розвинена молодь. Картинги, комп'ютери, ракетомодельювання – все віддзеркалювалося і розвинулося з автосправи, технології конструкційних матеріалів, перших програмованих калькуляторів, які на той час були вершиною прогресу. Усі навички та компетентності, які закладалися викладачами факультету, проросли в успіш-

них виступах вихованців на конкурсах різних рівнів, реалізації творчих проектів та успішному керівництві установою.

З 1996 по 2003 рр. він уже директор Сінненської ЗОШ І-ІІ ст. Будівництво котельні, експеримент з парноурочною системою, створення НВК школа-ДНЗ – все це віхи історії випускника факультету. З 2003 по 2006 рр. – методист методичного кабінету відділу освіти Балтської РДА. Із 2006 по 2015 рр. – директор НВК «Балтська ЗОШ І-ІІІ ст. №3 – колегіум».

Учні вчителя трудового навчання і фізики Петра Кулика ставали переможцями та призерами обласних предметних олімпіад, Всеукраїнського етапу конкурсу-захисту робіт МАН, призерами Всеукраїнського етапу міжнародного конкурсу INTEL-TEXNO, Балтійського інженерно-технічного конкурсу, Всеукраїнського конкурсу раціоналізаторів-винахідників. Сам Петро Янкович у цей період стає призером обласного етапу конкурсу «Вчитель року» в номінації «вчитель фізики».

Із 2016 р. Кулик П. Я. очолює відділ освіти Балтської міської ради Одеської області. І вже як менеджер реалізовує себе в одній з найбільших в Україні об'єднаних територіальних громад. «Англійська з п'яти», «Перлинки рідного краю», «Малі олімпійські ігри», «Дорослішаємо разом», «Дитяча спортивна ліга», «Обмін учнями», «Один день з міським Головою» – далеко не повний перелік освітніх проектів, які реалізуються за його підтримки та наставництва.

Завжди при зустрічі зі мною та колегами згадує з вдячністю та глибокою шанованістю наш Петро Кулик високоповажних своїх наставників – колишнього декана факультету Ю.М. Краснобого, куратора групи І.Ю. Замаховського, методиста з трудового навчання І.С. Сердюка і та інших викладачів.

Пишаємося і ми своїм випускником!

КАР'ЄРНИМИ СХОДИНКАМИ – ВІД СТУДЕНТСЬКОЇ ЛАВИ ДО ПРОФЕСІЙНИХ ВЕРШИН

Андрій ДЯЧЕНКО,
випускник 2019 р.,
спеціальності «Менеджмент» спеціалізації
«Управління фінансово-економічною безпекою»

В основі будь-якої справи лежать знання. Вони дають людині впевненість і свободу у виборі життєвого шляху. Кожен з нас хоча б раз задумувався про основні чинники, життєві події, знайомства, які сприяли формуванню професійних навиків та забезпечили досягнення щоразу нових і нових висот у кар'єрі. Якщо добре поміркувати, зважаючи на власний досвід, кожен фахівець погодиться з думкою, що найбільший внесок у його професійне зростання зробили роки навчання у закладі вищої освіти.

Гадаю, що випускники Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти УДПУ імені Павла Тичини, які здобули кваліфікацію бакалавра чи магістра з будь-якої спеціальності, стануть моїми однодумцями. Я випускник магістратури 2019 року спеціальності «Менеджмент» спеціалізації «Управління фінансово-економічною безпекою». Ставши у 2017 році бакалавром з фінансів, банківської справи та страхування, пройшов конкурсний відбір на посаду спеціаліста Департаменту з питань економічного розвитку, торгівлі та інвестицій Кропивницької міської ради, а у 2019 році, після завершення навчання в університеті,

влаштувався фінансовим менеджером у міжнародну фірму «RedAuto LLC».

Вступаючи до вищого навчального закладу, розумієш – твоє майбутнє на правильному шляху. В НН інституті економіки та бізнес-освіти УДПУ є достатньо переваг: високий рівень організації навчально-виховного процесу, перспективні заходи міжнародного рівня, співпраця з вітчизняними та міжнародними компаніями.

На мою думку, виключними перевагами, які я одержав порівняно з випускниками інших закладів вищої освіти, стали такі:

- ґрунтовні знання, передані професорсько-викладацьким складом інституту, що дозволило сформувати необхідні фахові компетентності;
- чужова підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності з нескінченними можливостями подальшого навчання за спрідними спеціальностями;
- високий рівень володіння однією з іноземних мов (англійською, німецькою, польською);
- міжнародні програми подвійного диплому та студентського обміну;
- активна участь у студентському самоврядуванні та культурних заходах;
- всебічна підтримка викладачів у керівництві конкурсними науковими роботами, статтями, тезами, курсовими та випускними кваліфікаційними роботами;
- ефективна практична підготовка у банках, страхо-

вих компаніях, фінансових відділах підприємств та організацій;

- потужна матеріальна база, що, крім необмеженого доступу студентів до сучасних персональних комп'ютерів, оснащених надновим навчальним прикладним програмним забезпеченням фінансових послуг, аналізу і прогнозування та з виходом у мережу Internet, включає інформаційно-комунікаційні засоби дистанційного навчання, методичний кабінет із найсучаснішою фаховою літературою, простори аудиторії з мультимедійними засобами передачі та приймання інформації.

Я зрозумів одну з небагатьох аксіом свого життя: для досягнення успіху в будь-якій сфері необхідна освіта, але головне для молоді – свідомий вибір, вибір того напрямку в навчанні, який потім перетворить Вашу роботу на хобі.

Хочу подякувати викладачам інституту за те, що веселили бажаюча вчитися, а понад усе – знайти вдале застосування своїм наявним та набутим умінням. За час навчання я мав змогу отримати певні знання, що спонукали далі вчитися та зростати у професійному плані. Час, який я з користю для себе провів в університеті, минув дуже швидко. Під час навчання я відкрив для себе нових знайомих, друзів та можливостей. Бажаю вам усім успіхів та звершення!

УНІВЕРСИТЕТ РОЗКРИВАЄ СВІТ МОЖЛИВОСТЕЙ

Юрій КРАСНОБОКИЙ,
канд. фіз.-мат. наук,
доцент кафедри фізики і астрономії та
методики їх викладання,
у минулому декан фізико-математичного факультету

Наш університет наближається до відзначення свого 90-річного ювілею. Разом з ним відзначимо цю дату й факультет фізики, математики та інформатики. За цей період факультет підготував тисячі вчителів. Співкування упродовж десятиліть з освітянськими управліннями підтверджує значний запит на випускників факультету, що є свідченням високого рівня підготовки вчителів на ньому.

Особливу увагу, на нашу думку, заслуговують випускники факультету, які стали директорами різних загальноосвітніх закладів, держслужбовцями, громадськими діячами тощо.

Зі старого покоління цієї когорти хочеться назвати незмінного директора Уманської гімназії, Заслуженого працівника освіти України Михайла Павловича Яременка, який перетворив гімназію на найпрестижніший навчальний заклад міста.

Вартий уваги й Геннадій Васильович Хорсак – випускник факультету 1970 року; обіймав посади інспектора, а потім завідувача відділу освіти Уманського міськвиконкому; був тривалий час директором міських шкіл № 9 та № 14, які на той час вважалися одними з найкращих у нашому місті, обирався депутатом міської ради багатьох скликань.

До речі, про подружжя Хорсаків (дружина Геннадія Васильовича Ніна Володимирівна теж випускниця нашого факультету) слід відзначити таке. У 1976–77 рр вони у рамках міжнародної гуманітарної місії тодішнього Радянського Союзу працювали вчителями в Танзанії (Африка), викладали французькою мовою фізику і математику у чоловічій школі міста Аруша.

У той самий час інспектором міського відділу освіти працював ще один випускник (1972 року) нашого факультету Микола Миколайович Яровий. Пізніше обіймав посади директора СШ №11, заступника голови міськвиконкому м. Умань; упродовж 20-ти років був директором Уманського агротехнічного коледжу, перетворивши цей заклад з технікуму механізації сільського господарства з суто чоловічим контингентом студентів в однією спеціальністю (механіків), у багатопрофільний навчальний заклад (8 спеціальностей) у якому були вирішені й гендерні проблеми.

Випускники факультету 80–90-х років, які стали директорами шкіл і заявили про себе завдяки організаторським здібностям, – це Ірина Тенц – ЗОШ №9 м. Умань; Володимир Килимник – ЗОШ №5 м. Умань; Іван Сторожук – директор (1982 – 2010 р.) Іванівської школи Ставищенського р-ну Київської області; Леонід Вайсбурд – директор Кивачівської ЗОШ, Теплицького р-ну Вінницької обл.; Василь Химич – директор ЗОШ села Харпачка Гайсинського р-ну Вінницької обл.

Йдеться про те, що за результатами щорічного огляду відповідними комісіями готовності шкіл до початку навчального року названі школи визнавалися найкращими щодо навчальної бази та впровадження прогресивного досвіду з організації навчально-виховного процесу. Ці школи ставали базовими у своїх районах.

Добре себе зарекомендували на посадах директорів й випускники факультету останніх років: Сергій Лента – ЗОШ села Халаїдове, Монастирищенського р-ну, Черкаської обл.; Олег Оверчук – ЗОШ села Іванівка Уманського р-ну Черкаської обл.; Олександр Годованюк – Вербівська філія Голованівського ліцею ім. Т. Г. Шевченка, Кіровоградської обл.

Особливістю діяльності названих директорів є творче впровадження положень Концепції нової української школи. Тут варто назвати й нашого випускника директора ЗОШ №8 нашого міста Геннадія Шелепка, який займається науковими дослідженнями з педагогічної тематики, захистив кандидатську дисертацію.

Якщо вести мову про наукові здобутки наших випускників, то показовим може слугувати приклад випускника 2008 р. нашого факультету Костянтина Мазура. У 2009 році він навчався в Університеті Паїсія Хілендарського у Пловдиві (Болгарія); 2010 р. – магістратура в Університеті ім. Адама Міцкевича в Познані (Польща); 2010–2018 р.р. – міждисциплінарна докторантура у цьому ж університеті. Зараз працює у Міжнародному відділі Університету ім. Адама Міцкевича та радником ректора Вищої державної школи в м. Лешно (Польща).

Випускники нашого факультету як висококваліфіковані спеціалісти працюють у різних університетах України: Сергій Стецько – доцент Київського національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова; Іван Побережесь – доцент Уманського національного університету садівництва; Інна Герасименко – доцент Черкаського технологічного університету.

Багато випускників факультету різних років захистили докторські й кандидатські дисертації, мають свої наукові школи. Серед них доктори наук, професори, які нині працюють на різних факультетах університету – Михайло Тадейович Мартинюк, Тетяна Дмитрівна Кочубей, Лариса Василівна Ткачук, Галина Володимирівна Ткачук, Ігор Анатолійович Ткаченко.

Упродовж років своєї історії факультет зазнавав різних трансформацій як стосовно своїх назв, так і напрямів підготовки учителів. Так, у свій час на факультеті відбувалася підготовка учителів трудового навчання і фізики. З часом цей напрямок реалізувався у формі окремого інженерно-педагогічного факультету. Саме випускники цього напрямку – Олег Борисович Авраменко, Андрій Миколайович Гедзик, Анатолій Григорович Грітченко, Андрій Іванович Решук, Станіслав Іванович Ткачук захистили докторські дисертації, стали професорами і створили кадровий кістяк інженерно-педагогічного факультету.

Випускників же факультету – кандидатів наук, доцентів, які працюють на інших факультетах нашого університету, й не злічити!

ГОЛОВНИЙ ВИБІР МОГО ЖИТТЯ

Наталія ДУДНИК,
канд. пед. наук, завідувач дошкільного
навчального закладу ясла – садок комбінованого типу №12 м. Умань.

Мабуть, немає сьогодні жодної людини, яку необхідно переконувати в тому, що педагогом може стати далеко не кожен. Гарні, різні спеціалісти для суспільства однаково важливі. Проте педагога до загального ряду поставити неможливо – від нього, й тільки від нього залежатиме, чи відбудеться як морально, так і професійно інженер і підприємець, військовий і лікар.

Значення професії педагога важко переоцінити. Це досвідчений наставник, у якого вчаться, шукають поради, знаходять захист і підтримку; це близька надійна людина, якій можна відкрити душу, довірити всі свої таємниці та знайти цілковите розуміння.

Педагогічний досвід педагога є тим незримим багажем, який щороку поповнюється, відшліфовується та набуває нових відтінків.

Ось чому вибір професії педагога – питання соціального значення, а допрофесійна орієнтація на педагогічну діяльність є найважливішим напрямом усієї системи профорієнтаційної роботи вищого педагогічного навчального закладу.

Стати педагогом мріяла ще з дитинства.

У 2002 році вступила до Уманського педагогічного інституту імені Павла Тичини на факультет «Дошкільне виховання», а далі – навчання в магістратурі, аспірантурі УДПУ імені Павла Тичини, захистила дисертацію, маю ступінь кандидата педагогічних наук.

Часто кажуть, що університетські, студентські роки не забуваються. Це дійсно так, і сперечатися не буду, бо сама із задоволенням згадую їх і вважаю найкращими. Захоплення педагогічною наукою, наполеглива праця під керівництвом улюблених викладачів – навчатися було легко та цікаво. Мені пощастило як з викладачами, так і з групою. Памятаю пари Володимира Григоровича Кузя, Світлани Сергіївни Попиченко, Олени Василівни Поліщук, Людмили Валентинівни Іщенко, Наталії Анатоліївни П'ясецької та ін. З В. Г. Кузем я писала свою дипломну роботу, за що йому особливо вдячна. Усіх викладачів згадую тільки з позитивними емоціями.

ПЕДАГОГІЧНА ДИНАСТІЯ ГОНЧАРЕНКІВ

Валерій МИКОЛАЙКО,
доктор сільськогосподарських наук, професор, декан природничо-географічного факультету.

Не кожному випала така щаслива нагода – знайомство і співпраця з Педагогами з великої літери, педагогами професіоналами, мудрими наставниками, людьми великої мужності й сильної волі – династією Гончаренків.

Барвистою та цікавою була життєва стежина Василя Григоровича Гончаренка: після служби в армії непомітно пролетіли роки навчання в Белгородському (1955 – 1958), Уманському державному (1958 – 1959) інститутах, де він здобув фах учителя фізики і математики середньої школи. З 1963 р. пройшов трудовий шлях від завідувача лабораторії в УДПУ, з 1987 р. – старшого викладача кафедри машинознавства й основ виробництва в УДПУ. У 1991 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Продовжив роботу на посадах: доцента кафедри загальнонаукових дисциплін, заступника декана з виховної роботи (1992), отримав учене звання доцента (1993), 1996 року переведений на кафедру фізики й математики, у 1999 – 2000 роках очолював кафедру загальнотехнічних дисциплін, далі до 2008 р. працював на посаді доцента кафедри техніко-технологічних дисциплін.

Поряд із Василем Григоровичем весь цей час працювала його дружина Ганна Євдокимівна Гончаренко, яка закінчила Уманський державний педагогічний інститут, де здобула фах учителя біології, хімії та сільськогосподарської праці. Трудову діяльність розпочала в серпні 1965 року лаборантом кафедри зоології, з грудня 1979 – асистентом, старшим викладачем, доцентом, з 1986 – деканом природничого факультету, доцентом кафедри хімії та екології та завідувачем науково-дослідної лабораторії «Екологія і освіта». Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук захистила в 1980 році, у 1996 – на здобуття наукового ступеня доктора біології (Республіка Молдова).

Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць, у тому числі 12 монографій, 25 посібників для студентів та вчителів еколого-природоохоронного спрямування. Під її керівництвом розроблено 7 держбюджетних тем.

А ще вона прекрасна дружина та мати. Разом зі своїм чоловіком Василем Григоровичем виховали двох прекрасних дітей: сина Валерія та доньку Світлану, дали їм хорошу освіту. Доросла вже і внучка, донька Світлани – Марина, теж педагог за освітою.

Світлана Василівна Совпра (Гончаренко) у 1984 році закінчила Уманський державний педагогічний інститут ім. П.Г. Тичини за спеціальністю «Біологія» та отримала кваліфікацію вчителя біології середньої школи. Після закінчення інституту працювала молодшим науковим співробітником, викладачем, доцентом, професором Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. З 2011 очолює кафедру хімії, екології та методики їх навчання.

З 2000 по 2019 рік брала активну участь у розробці 9 держбюджетних тем. Світлана Василівна має наукову школу «Екологія, охорона навколишнього середовища: освіта, наука, практика», яка заснована у 2009 році та функціонує на базі науково-дослідної лабораторії «Екологія і освіта» УДПУ. Підготувала 10 кандидатів та 1 доктора наук.

Світлана Василівна є одним з організаторів видання збірника наукових праць «Наукові записки екологічної лабораторії УДПУ» (№1-20), автор понад 450 наукових та навчально-методичних праць. Професор С.В. Совпра має 38 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

Творчий підхід династії Гончаренків до кожного заняття та пошук нових прогресивних педагогічних ідей дали свій результат. Багато їхніх вихованців стали молодими науковцями та зробили внесок у розвиток науки України. Більшість студентів талановитих педагогів стали просто чудовими вчителями, але всі вони вдячні своїм наставникам за те, що допомогли їм полюбити природу в усіх її проявах.

Сергій ЯЩУК,
доктор пед. наук, доцент, декан факультету фізичного виховання

Успішне працевлаштування випускників університету – це найперша оцінка діяльності навчального закладу та якості освітніх послуг, які він надає студентам. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини забезпечує якісну підготовку вчителя, адже наша освітня парадигма – навчити, розкрити нахили та розвинути таланти й допомогти студентам знайти своє місце у житті.

Професійні знання і навички, які студенти отримують під час навчання в університеті, завдяки висококваліфікованим і небайдужим до долі своїх студентів викладачам, допомагають отримати хорошу роботу, оволодіти новою сферою діяльності, а у майбутньому відкрити справу свого життя.

Яскравим прикладом успішної кар'єри є випускник факультету фізичного виховання (2010 рік), а тепер тренер вищої категорії з боксу Віктор Петриченко.

БУДУЄМО НОВУ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ РАЗОМ

Борис ЯКИМЧУК
канд. психол. наук, доцент, декан факультету початкової освіти

Початкова школа – це основа освіти, перший крок у самостійне життя. Саме від першої вчительки залежить, чи стане цей світ зрозумілим і дружнім для дитини. 1 вересня 2019-го в Україні розпочався не лише новий навчальний рік, але й черговий етап впровадження масштабної реформи середньої освіти.

Учителям, викладачам ЗВО, студентам педагогічних навчальних закладів, школярам та їхнім батькам ця реформаторська ініціатива вже добре відома як Нова українська школа (НУШ).

З 1 вересня 2019 року стандарти НУШ почали діяти не лише в перших, але й в усіх інших класах українських шкіл, а також у третій класі тих ста закладів, де реформу почали впроваджувати ще у 2017 році.

Саме НУШ – головна реформа Міністерства освіти і науки, розпочата останніми роками та запланована на десятиріччя вперед. Її ключова мета полягає у створенні школи, у якій буде приємно навчатися і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувалося упродовж багатьох попередніх років, а й уміння застосовувати їх у житті.

Завдання сучасної школи спрямоване на реалізацію суспільного запиту, на успішну соціалізацію випускника школи, початок професійної діяльності або продовження навчання.

У Концепції Нової української школи наголошується на тому, що в сучасній школі формується ядро знань і розвиваються уміння та навички цими знаннями користуватися, а також ціннісні орієнтації, які знадобляться випускникам української школи у професійному та приватному житті.

Відтепер головне завдання для учнів українських шкіл – опанувати за 12 років навчання не просто зміст окремих предметів, а й сформувати відповідні компетентності.

Колектив факультету початкової освіти стоїть перед серйозним викликом, який продиктований особливостями реформування системи освіти. Справою честі для викладачів стала потреба підготовки вчителя, який має відповідати запитам Нової української школи. Упродовж останніх років колектив факультету здійснює цілеспрямовану діяльність щодо підготовки вчителя, якого потребує сучасна школа.

Відповідно до вимог сьогодення, у 2017 році на базі факультету початкової освіти було створено науково-дослідну лабораторію «Модернізація початкової освіти». Її функціонування відображає можливості організації навчання та виховання учнів в умовах Нової української школи та інших освітніх проектів. Навчання на базі лабораторії сприяє опануванню студентами та молодими вчителями

сучасних методик початкового навчання в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти. У складі колективу лабораторії працюють провідні фахівці у галузі початкової освіти, серед яких доктори та кандидати наук, учителі міста та району з багаторічним практичним досвідом, студенти факультету. За своїм наповненням лабораторія є унікальною, оскільки в ній створено сучасний освітній простір, мультиклас Нової української школи, який було облаштовано відповідно до її потреб, зокрема, це парти, робоче місце вчителя та меблі, які повністю відповідають вимогам НУШ. Створено вісім навчальних осередків. У лабораторії наявне обладнання та наочні матеріали, які вже застосовуються в сучасній українській школі й повноцінно використовуються на заняттях зі студентами.

Навчання студентів, яке відбувається на базі лабораторії, сприяє ефективному опануванню сучасних методик викладання та у подальшому успішній взаємодії з учнями.

Методичне наповнення лабораторії, окрім усього, дозволяє ефективно проводити науково-методичні семінари для викладачів закладів вищої освіти України, учителів початкової школи, методистів, завідувачів кабінетів відділів освіти за широкою участі студентів.

Численні наукові напрацювання викладачів факультету презентовані у низці посібників, підручників та монографій, у яких відображені сучасні тенденції розвитку початкової освіти в Україні. Науковці факультету є співавторами підручників з математики для першого та другого класів Нової української школи, які отримали схвалення педагогічної спільноти. Активне використання цих підручників у початковій школі та позитивні відгуки щодо ефективності їх використання слугували серйозним стимулом щодо подальших наукових розробок. Сьогодні науковці факультету активно працюють над підготовкою підручників з математики для третього та четвертого класів.

Маючи власний значний досвід, викладачі факультету докладають максимальних зусиль для передачі його наступному поколінню студентів, які по завершенню навчання прийдуть у початкову школу, стануть конкурентоспроможними, готовими працювати по-новому відповідно до викликів сьогодення. І саме випускники факультету є найбільшою його гордістю. Численні зустрічі з колишніми нашими студентами, які нині працюють у всіх вишніх куточках України, обговорення з ними актуальних проблем сучасної освіти засвідчують, що вони є справжніми професіоналами, вчителями, по-справжньому закоханими у свою справу, педагогами, які з теплом і вдячністю згадують свій факультет і цінують ті знання, які отримали в стінах Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Прикладом

цього є зустріч з учителями 1-2 класів шкіл нашого міста, які ще кілька років тому сиділи за студентськими партами. Лише в Уманській ЗОШ №5 працюють три вчительки, які завершили навчання на факультеті кілька років тому. Це Ольга В'ячеславівна Крижановська, Ольга Олександрівна Михальчук (Терлецька) та Тетяна Володимирівна Шаповал (Ткачук). На вигляд зовсім юні, але готові впевнено приймати виклики сьогодення і мислити по-новому, словенні бажання працювати з дітьми, творчі, ініціативні, спроможні приймати самостійні нестандартні рішення. Саме такими є випускники факультету початкової освіти. Щіри у своїх розповідях про перші педагогічні успіхи, колишні наші студентки з захопленням розповідали про результативність роботи зі своїми вихованцями за програмою НУШ. «Нова українська школа покликана підготувати дітей до життя, не відбираючи у них дитинства», – висловила свою думку Ольга Михальчук. Тетяна Шаповал, обговорюючи питання реалізації програми НУШ, зауважила, що ранкові зустрічі – це саме те, чого, зокрема, не вистачало у звичайній системі навчання. Вони створюють позитивну атмосферу на цілий день. Відтак, ідеться про здоров'я дітей та їхній психоемоційний та фізичний стан. Ольга Крижановська із захопленням ділилася своїм досвідом облаштування тематичних осередків, проведенням тематичних днів та тижнів.

Співрозмовники були одностайні в думці про те, що кожна зустріч у стінах університету, який їм дав путівку у професійне життя, – це свято, сповнене душевного тепла й великої поваги до колективу, його викладачів та гордості за рідний навчальний заклад, віри у те, що кожне наступне покоління випускників буде не менш успішним, цілеспрямованим, творчим, готовим до підкорення нових професійних горизонтів, впровадження прогресивних педагогічних ідей.

Отже, можемо констатувати, що факультет початкової освіти готовий до впровадження концептуальних ідей Нової української школи.

УНІВЕРСИТЕТ – ВАЖЛИВА ЧАСТИНА МОГО ЖИТТЯ

Тетяна ДЗЮБА,
випускниця факультету соціальної та психологічної освіти

Стратегічні зміни та новітні тенденції в освітньому просторі України спрямовані на більш ефективне включення людей з особливими потребами в навчальне середовище і в громадське життя суспільства, рівний доступ до отримання якісної освіти.

Тенденція щодо зростання контингенту студентів з інвалідністю поставила у число пріоритетів діяльності УДПУ імені Павла Тичини необхідність розв'язання проблеми навчання і соціального розвитку цих осіб з дотриманням гуманістичної концепції освіти, в основу якої покладено принцип «від рівних прав до рівних можливостей». Рівень забезпечення освіти для всіх є індикатором пріоритетності загальнолюдських цінностей і досягнутого рівня інклюзивного розвитку закладу освіти.

Я, Тетяна Дзюба, навчалася в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини на факультеті соціальної та психологічної освіти.

Під час навчання було багато різних подій: успіхів та невдач, зустрічей, труднощів, радощів. Скільки спогадів про одногрупників, викладачів, яких пам'ятаєш не один рік. І, зустрічаючи їх, з радістю їм усміхаєшся.

Саме тут мені допомогли відкритися і розвивати своє захоплення вишиванням бісером, оскільки проводилися різноманітні заходи для розвитку і відпочинку студентів. Дуже важливим фактором було те, що викладачі підходили до роботи зі знанням своєї справи, завжди допомагали і підтримували.

Важливий вплив на мене мало відвідування Центру со-

ціальної та освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів». Я зрозуміла, що не можна і не потрібно заціклюватися на своїх проблемах. Усе це допомогло мені віднайти в собі сили і повірити в те, що я можу жити, як інші люди. Ставити перед собою цілі, досягати їх і розвиватися.

Лише в студентські роки людина починає проживати вже цілком доросле життя, ще не заповнене проблемами. Студентське життя – це час відкритих перспектив, можливість жити мріями про прекрасне майбутнє, віра у виконання усіх бажань.

Адже я брала участь у цікавих заходах факультету. Це і студентський конкурс наукових проектів з питань інклюзивного туризму «Подорожуємо без бар'єрів», і безліч екскурсійних поїздок, підготовка новорічних листівок, підготовка ляльок-мотанок до Дня матері, і проведення кулінарного ярмарку на підтримку дітей та молоді з інвалідністю, благодійному фестивалю творчості «Рівні між собою ми, будемо разом Я і Ти», різні тренінги.

І правило трьох Н «Немає Нічого Неможливого», яке колись почула, стало певним стимулом для мене вірити в себе і свої сили!

Сьогодні, завдяки здобутій освіті в університеті та отриманому життєвому досвіду, я працюю соціальним працівником Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради. Тепер уже я своїм прикладом можу вселяти надію і допомагати людям, які потребують моєї професійної підтримки і поради.

Інна ТЕРЕШКО
канд. пед. наук, доцент,
декан факультету мистецтв

За 30 років свого існування факультет мистецтв УДПУ імені Павла Тичини підготував близько трьох тисяч учителів (викладачів) образотворчого, музичного, хореографічного мистецтва. Наші випускники: володіють цілісними, системними знаннями в галузі мистецтва; адаптовані до сучасних соціокультурних потреб; виконують нові професійні функції; уникають стереотипізації і шаблонів; креативні, готові до пошуку нового; інтелектуально мобільні; здатні до конструювання творчих проєктів; конкурентноспроможні на ринку праці.

Компетенції, набуті на факультеті мистецтв, дають змогу випускникам успішно працювати на теренах педагогічної та мистецької діяльності в Україні та за кордоном, проявляти себе у сферах культури і науки.

Науково-педагогічний потенціал – це основний «капітал», який дозволяє факультету й університету підтримувати свій високий освітній статус. Розвиток факультету, поступове збільшення контингенту студентів та необхідність виконання навчальних планів зумовили зростання професорсько-викладацького складу факультету. Нині викладацький колектив факультету на 28 відсотків складається з його випускників.

За період 2001 – 2019 р.р. найкращі наші випускники вступили до аспірантури університету та успішно захистили 32 кандидатські дисертації, отримали вчені звання доцентів, професорів, заслужених працівників культури і працюють у рідному університеті. Зокрема, сьогодні продовжують розвивати рідний факультет: І. Г. Терешко – канд. пед. наук, доцент, декан факультету мистецтв, Л. М. Андрощук – канд. пед. наук, професор, завідувач кафедри хореографії та художньої культури, В. В. Семенчук – доцент, завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва, заслужений працівник культури України, П. М. Волошин – кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник культури України, В. А. Купчик – викладач кафедри музикознавства та

ОТРИМАЙ ЯКІСНУ ОСВІТУ У НАС І СТАНЬ УСПІШНИМ ДЛЯ СЕБЕ

вокально-хорового мистецтва, заслужений працівник культури України, С. В. Куценко – канд. пед. наук, доцент кафедри хореографії та художньої культури, Л. В. Базильчук – канд. пед. наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва, О. В. Семенова – канд. пед. наук, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва, О. М. Побірченко – канд. пед. наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва, А. М. Король – канд. пед. наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та ін. Успішно зростають професійно на різних кафедрах університету: Н. І. Ревнюк – канд. пед. наук, доцент, проректор з гуманітарних питань, М. С. Павленко – канд. пед. наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик

їх навчання, член Національної Спілки письменників України, І. В. Албул – канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, В. М. Полехіна – канд. пед. наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, О. Д. Балдинюк – канд. пед. наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, В. В. Макарчук – канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості, М. І. Гагарін – канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, М. М. Ткачук – канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, І. О. Вахоцька – канд. психол. наук, доцент кафедри психології та інш.

Крім закладів освіти, наші випускники працюють у мистецьких центрах, інституціях естетичного профілю, диригентами, артистами (солістами хорового колективу, оркестрової групи та ін.), балетмейстерами, менеджерами соціокультурних заходів. Так, Г. І. Юрійчук – директор Уманської дитячої школи мистецтв, М. М. Гончаренко – директор комунального закладу «Шполянська школа мистецтв», В. О. Косенко – учасниця тріо бандуристок «Аріана» Черкаської обласної філармонії, В. М. Чемерисюк – артист балету Черкаського академічного заслуженого українського народного хору, І. О. Шостак – артистка ансамблю пісні і танцю «Сіверські клейноди» Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів і концертних програм, Я. О. Яшан – артист академічного симфонічного оркестру Запорізької обласної філармонії.

Можемо з радістю констатувати, що випускники факультету мистецтв УДПУ імені Павла Тичини успішні у сфері своєї професійної діяльності, здатні сприяти економічному, соціальному та культурному розвитку країни, спроможні забезпечити конкуренцію на ринку праці.

Літературна вітальня

Григорій Петрович Васянович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри гуманітарних дисциплін та соціальної роботи, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

На вічну пам'ять прекрасній
Людині – академікові

**Володимиру
Григоровичу Кузю**

Ти різним був... Ми із коліски – різні,
Збирає кожний різні врожаї...
Єднає нас ця відданість Вітчизні,
Бо із коліски – любимо її!

І – неважливо: Умань – Попеляни,
Дрогобич, Львів, околиці Щирця;
Поліщуки, сармати чи поляни –
Любов'ю наші сповнені серця!

Здавалось, що нема життю зупину,
Але для кожного є свій у Бога час...
Боліло твоє серце за Україну,
Болять і наші, що полишив нас...

Уже не скажеш: «Добрий день, земляче!»,
Не проспіваш: «Гусоньки на став...»,
І сліз ми не ховаємо – ми плачем,
Ти нам усім шматочок серця дав!

І хай тобі земля настане пухом,
Хай Бог тебе стрічає в небі вже...
А нам? А нам триматись міцно Духом,
Тебе в серцях навечно збережем!

Софія КРИМОВСЬКА
член університетського
літературного об'єднання ім. Миколи Бажана

Вчителька

А над містом сивіють сутінки,
кіт умоститься на колінах.
Вона любить дивитись мультики,
чай гарячий і джем з малини.

Вона любить чудні історії,
хепі-енди, підбори, квіти.
Вона нині доволі зморена –
школа, галас і діти, діти.

Часом сердиться, часом хмариться,
хоч і любить дітей нестямно.
Вона школі неначе матриця,
а для учнів немовби мама.

Кличуть сні у казки із ролями,
а вона ще не спить донині.
В неї зошити із контрольними –
перевірена половина.

Вікторія КАПУЛОВСЬКА
член університетського
літературного об'єднання ім. Миколи Бажана

Можливо, через деякий час
Зайду я в учительську з вами.
Розкажу, який в мене клас,
Залишу журнал за книжками.
Можливо, я буду, як ви –
Ставатиму з часом мудріша.
Як сонце посеред зими –
Приємна і серцю тепліша.
Ми створимо разом життя
Освітнє своєї країни,
Залишим в душі відчуття,
А в серці – усмішку дитини.
Хоч зараз студенткою є,
Від школи втекла недалеко.
Ви ті, хто завжди впізнає,
Бо учнів забути нелегко.

Артем ГОНЧАРУК
член університетського
літературного об'єднання ім. Миколи Бажана

О, вчителю! Для тебе моя пісня!
Для тебе, мудрий, щирий і ласкавий!
Нехай вона звучить, як осінь пізня,
Хоча і має присмак ледь гіркавий!

Для тебе, мудрий, щирий і ласкавий!
За всі уроки, що в житті несемо,
За світлий голос, погляд нелукавий,
Що так нетлінно в серці бережемо!

За всі уроки, що в життя несемо,
За ту любов, і радість, і підтримку.
І знаєш, рідний, ми колись збагнемо,
Що кожному ти дав душі частинку.

І знаєш, рідний, все колись збагнемо:
Турботу, мудрість, щирість і терпіння!
Колись, як ти, зо жменю покладемо
В учнівське серце доброти насіння!

Анастасія КИРИЛЕНКО
член університетського
літературного об'єднання ім. Миколи Бажана

Квіти, привітання, оплески... Як щемко за
цим спостерігати. Виглядає усміхненою,
купаючись у морі слів, що здаються дещо
банальними й такими заїждженими... Але
ж не признається, продовжує усміхатися,
прикриваючи цим свою змученість. Ну от,
у хід пішли цукерки... Скільки разів я чула,
що Ви їх терпіти не можете? Але знову на
обличчі ця усмішка?! Господи, не можна ж
так себе мучити!

Перерва майже закінчилася, й
однокласник цікавиться:

– А ти що, не будеш вітати вчительку? Не хоч підлизатися?

– Ні, дякую, – я намагаюсь бути спокійною, проте тут уже важко стримуватись.

Вчителю, невже ж Ви на таке заслуговуєте? Пафосні, бездушні віршики ще не набридли? Ви ніколи мені не зізнаєтесь, але ж іноді й Вам так хочеться почуватись по-справжньому потрібною. І не тільки у свято...

**Педагогічні
ВІСТІ**

Газета Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Головний редактор – кандидат філологічних наук, професор Н.А. ЦИМБАЛ. Коректор – кандидат філологічних наук, доцент І.В. Хлистул.

Наша адреса: 20300, м. Умань, вул. Садова, 2

- За зміст і достовірність відповідальність несе автор публікацій
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
- Редакція залишає за собою право виправляти і скорочувати матеріали

Газета надрукована Уманським комунальним видавничо-поліграфічним підприємством Черкаської обласної ради

**Реєстраційний номер ЧС №610
Тираж 2000 прим.
Замовлення №2**